

Natuurhistorisch Maandblad

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

REDACTIE: R. Geurts: Mevr. Dr. W. Minis-van de Geyn; Dr. P. J. van Nieuwenhoven. **Hoofredacteur:** Dr. E. M. Kruytzer, Bosquetplein 7, Maastricht.

Voorzitter van het Natuurhistorisch Genootschap: Dr. E. M. Kruytzer, Bosquetplein 7, Maastricht.
Secretaris: Dr. P. J. van Nieuwenhoven, Trianonstraat 13, Maastricht.

Penningmeester: P. Wassenberg, Hertogsingel 87 A, giro 1036366 t.n.v. Natuurhistorisch Genootschap Maastricht.

ADMINISTRATIE: Adreswijzigingen, opgave van nieuwe leden, bestellingen van Maandbladen te zenden aan het Natuurhistorisch Museum, Bosquetplein 7, Maastricht. Tel. 04400—14174.

Lidmaatschap f 7,50 per jaar. Het **Maandblad** wordt aan alle leden gratis toegezonden. Prijs voor niet-leden f 10,— per jaar. Afzonderlijke nummers voor niet-leden f 1,—, voor leden f 0,75; dubbelnummers f 2,— en f 1,50. Auteursrechten voorbehouden.

INHOUD: Aankondiging van de maandvergaderingen, blz. 157. — De natuur in, blz. 157. — Contributie 1965, blz. 157. — De omslagtekening, blz. 157. — Uit eigen kring, blz. 157. — Verslag van de maandvergaderingen, blz. 158. — Boekbespreking, blz. 162. — Dr. J. W. Sluiter and Dr. P. F. van Heerdt: Distribution and abundance of bats in S. Limburg from 1958 till 1962, blz. 164. — Dr. E. M. Kruytzer: Niels Stensen anatoom en geoloog 1638—1686 (with a summary), blz. 173. — Errata, blz. 188.

AANKONDIGING VAN DE MAANDVERGADERINGEN

te Maastricht, op woensdag 6 jan. 1965,
om 19.30 uur in het museum.

te Heerlen, op woensdag 13 jan. 1965,
om 19 uur in het Geologisch Bureau.

DE NATUUR IN

Winterwandeling in de omgeving van Schin op Geul op zondag 17 januari, samen met I.V.N., afdeling Heerlen. Vertrek van het station Schin op Geul om 14.30 uur.

CONTRIBUTIE 1965

Vriendelijk verzoek aan de leden, de contributie 1965, f 7,50, reeds in januari te betalen. Postrekening 1036366 t.n.v. het Natuurhistorisch Genootschap, Maastricht.

DE OMSLAGTEKENING

De door Felix van de Beek getekende fossielen zijn koralen, *Cyclolites cancellata*, uit de Kunrader Kalk.

UIT EIGEN KRING

Doctoraal examen. Aan de katholieke universiteit van Nijmegen slaagde op 26 oktober de heer H. J. G. Meuffels uit Boukoul-Swalmen voor het doctoraal examen klassieke talen. Deze classicus beoefent in zijn vrije tijd de entomologie; hij bestudeert de vliegen. Doctorando mox doctori gratulamur.

Buitengewoon hoogleraar. Dr. M. F. Mörzer Bruijns, hoofd van het Rijksinstituut voor Veldbiologisch Onderzoek ten behoeve van het Natuurbehoud te Zeist, is benoemd tot buitengewoon hoogleraar in het natuurbehoud en de natuurbescherming aan de Landbouwhogeschool te Wageningen. Daar wij het R.I. V.O.N. onder onze leden tellen en er meermalen Rivon-mededelingen in ons maandblad verschij-

nen, mogen wij niet verzuimen de eervolle benoeming van het hoofd van het R.I.V.O.N. hier te vermelden, tegelijk met de aanbidding van onze hartelijke gelukwensen.

Commissie van Toezicht. In de vergadering van 2 november heeft de gemeenteraad van Maastricht Dr. E. M. Kruytzer benoemd tot voorzitter van de Commissie van Toezicht op het Natuurhistorisch Museum. Door deze benoeming wordt de traditie voortgezet, dat de voorzitter van het Genootschap tevens voorzitter is van de Commissie van Toezicht. Reeds eerder was benoemd tot lid van de commissie Mevr. Dr. W. A. E. Minis-van de Geyn, die de functie van secretaris vervult.

VERSLAG VAN DE MAANDVERGADERINGEN

te Maastricht op 4 november 1964.

Bij zijn openingswoord memoreert de voorzitter de verjaardag van de heer Ververs, 21 november, waarop deze verdienstelijke speurder 75 jaar is geworden. De heer Poot demonstreert stukjes van huiden, bestemd voor een leerlooierij te Waalwijk, waarvan aanvankelijk de herkomst niet was vast te stellen, en die geïnfecteerd bleken te zijn met verschillende soorten kevers en hun larven: *Dermestes vulpinus*, een typische soort op ongelooide dierehuiden. De larven vreten gangen in de huid, en maken deze daardoor ongeschikt voor de leerbereiding. *Dermestes peruvianus*, voor zover kon worden nagegaan nog niet eerder in Nederland gevonden; de vondst van deze soort maakt het waarschijnlijk dat de partij huiden, waar het om gaat, van Zuidamerikaanse herkomst is. *Necrobia rufipes*, bekend van kadavers. *Necrobia ruficollis*, eveneens op kadavers te vinden, waar het vlees en de ingewanden al van verdwenen zijn onder invloed van vliegelaarven. De soorten van beide geslachten zijn kosmopolieten en leven van allerlei dierlijke stoffen: aas, ongelooide huid, droog geconserveerd vlees, spek, haren en hoorn. De heer Grégoire informeert ernaar of deze soorten ook op lijken kunnen voorkomen, waarop hij een bevestigend antwoord krijgt. Doordat dergelijke soorten gewoonlijk na elkaar voor-

komen, kan de recherche ervan gebruik maken voor het vaststellen van de datum van de dood.

De heer ter Horst heeft samen met de heer Marquet een levende hamster waargenomen aan de voet van het staatsnatuurreservaat Kunderberg, op 30 september. De heer Gijtenbeek meldt de hamster wederom van de St Pietersberg, op dezelfde plaats als die van 28 augustus 1964, en weer daar doodgefallen. De heer ter Horst vertoont enige dia's opgenomen door de heer Peereboom Voller, van het eerste en tot nu toe enige in Nederland bekende broedgeval van de bijeneter, *Merops apiaster*. Het nest bevond zich in de steile wand van een zandafgraving te Heythuizen. Er zijn twee jongen uitgevlogen. Een volledige publicatie van dit broedgeval zal in een van de vogeltijdschriften plaats hebben.

De heer Mommers toont een exemplaar van de eikevuurzwam, *Fomes robustus*, gevonden langs de rijksweg naar Valkenburg. Hij geeft het antwoord op de vraag, die Dr Loterijman gesteld heeft in de vergadering te Heerlen van 14 oktober: Op de heide vindt men vrij dikwijls een tolszwam, *Polystictus perennis* waar doorheen een heidetakje steekt. Is die heide nu door de hoed heengegroeid of is de paddestoel om het takje heengegroeid? Het antwoord luidt: de paddestoel is om het takje heengegroeid. Men zie o.a. Gramberg, Pilze der Heimat II, pag. 27: Nicht selten durchwächst und umwallt der anfangs sehr weiche, saftige Dauer-Porling Zweige und andere Pflanzenteile, mit denen er in Berührung kommt. En verder: stehen die Pilze dicht so vereinigen sich oft mehrere Hüte am Rande, oder die ganze Gruppe wächst mit Stielen und Hüten zusammen.

De heer Onstenk deelt mede dat op 3 november te Limmel een bonte kraai werd waargenomen bij het gemeentelijke magazijn. Deze vogelsoort is reeds meermalen op onze vergaderingen ter sprake gebracht: Zij kwam vooral langs de Maas voor, bijv. op het St Antoniuseiland te Maastricht, vandaar de naam Maaskraai, zoals de heer Stevens opmerkt. In de laatste decennien wordt het dier niet meer in het Zuidlimburgse heuvelland signaleerd.

De heer J. Felder schenkt aan het museum een collectie fossielen uit de Cerithium-klei te Tongeren (B.), vooral om over vergelijkings-